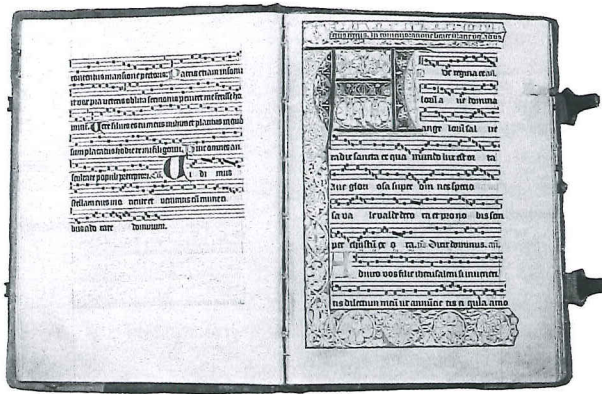
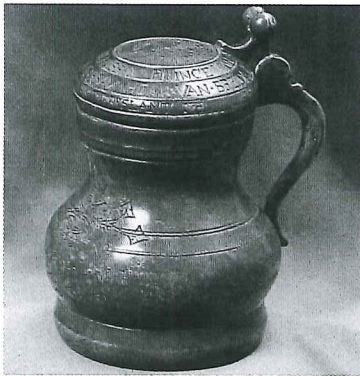

andere zijn van de hand van Philippus de Spina, die vijfendertig jaar als zanger bij de Broederschap in dienst is geweest.

Koorboek anno 1531

Uniek is ook de verzameling van achttien tinnen drinkkannen uit de 16^e en 17^e eeuw. Iedere gezworen broeder had zijn eigen kan om tijdens de maaltijd wijn uit te drinken. De Broederschap bezit kannen van onder meer Willem van Oranje, de graven Van Egmond en Van Horne en twee Bossche bisschoppen: Sonnius en Crabeels.

Drinkkan van Willem van Oranje,
16e eeuw

Bijzonder is het blauwwitte, 560-delige servies dat de Broederschap tussen 1881 en 1885 liet vervaardigen door de Porseleyne Fles te Delft. Tot voor kort werd het nog tijdens de broederlijke maaltijden gebruikt.

De collectie omvat verder beeldhouwwerken, glaswerk uit de 17^e en 18^e eeuw alsmede stijlvolle neogotische meubelen.

Ruim vijftig antieke stoelen vertonen op de ruggen de geborduurde familiewapens van leden van de Broederschap. Ook op wapenborden en in wapenboeken van de vroege 17^e eeuw tot vandaag zijn de familiewapens van vroegere en huidige leden van de Broederschap te zien.

Een grote, verguld zilveren dekselbokaal, in 1904 geschonken door de zwanenbroeders Koningin Wilhelmina en Prins Hendrik, wordt jaarlijks tijdens de broederlijke maaltijd gebruikt voor het uitbrengen van een dronk op Hare Majesteit de Koningin.

Museum Het Zwanenbroedershuis

Hinthamerstraat 94

5211 MS 's-Hertogenbosch

e-mail: bezoek@zwanenbroedershuis.nl

website: www.zwanenbroedershuis.nl

Tel.: 073 - 613 73 83 Fax.: 073 - 612 21 52

Openingstijden en rondleidingen

Het museum staat open voor bezoekers op dinsdag en donderdag van 13.30 tot 16.30 uur, met rondleidingen om 13.30 uur en om 15.00 uur.

Rondleidingen voor groepen zijn na telefonische afspraak ook op andere dagen mogelijk.

Entree tarieven

Per persoon: € 5,00

(museumjaarkaart niet van toepassing).

Gebruik van het museum door derden

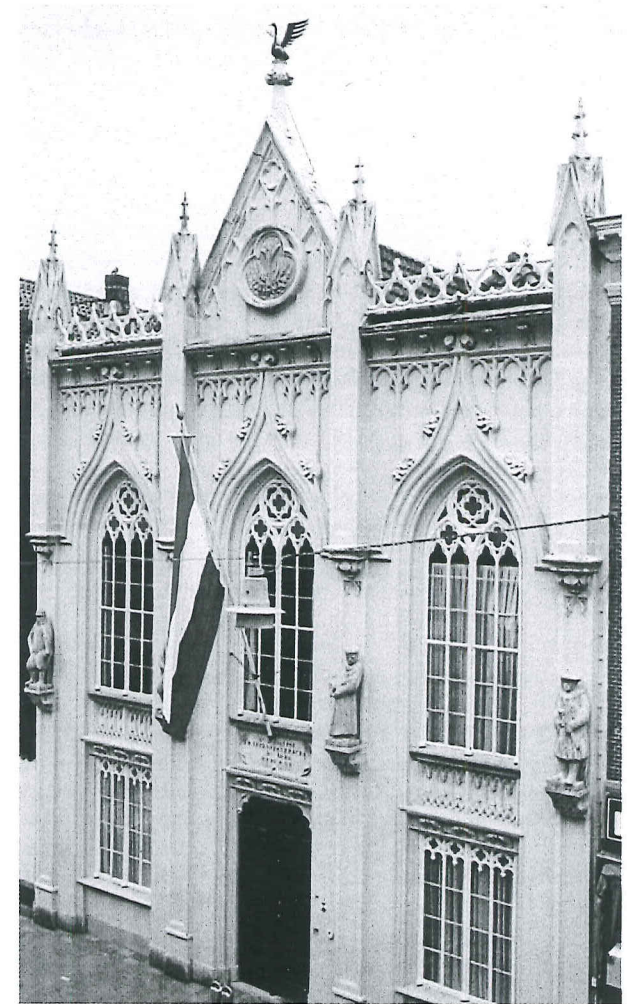
De mogelijkheid bestaat tot het houden van een vergadering, een zakelijke receptie of een diner. Ook kunnen in het Zwanenbroedershuis *burgerlijke huwelijken* worden gesloten. Een en ander in overleg.

foldn 2008

Museum

Het Zwanenbroedershuis

van de

Illustre Liebe Vrouwe Broederschap

sedert 1318 gevestigd

te 's-Hertogenbosch

In de **HINTHAMERSTRAAT (nr 94)** te 's-Hertogenbosch staat het Zwanenbroedershuis van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap. Het heeft een fraaie neogotische gevel en binnen kan de bezoeker kennismaken met een indrukwekkend interieur uit dezelfde stijlperiode en een interessante collectie voorwerpen die vrijwel alle te maken hebben met de geschiedenis van de Broederschap.

Het Zwanenbroedershuis is niet alleen de plaats waar de leden van de Broederschap samenkomen, maar ook sinds jaar en dag museum.

Het is een geregistreerd museum.

De **ILLUSTRE LIEVE VROUWE BROEDERSCHAP** stamt uit de middeleeuwen. In het jaar 1318 werd haar oprichting kerkelijk goedgekeurd. De originele oprichtingsakte bevindt zich in het archief van de Broederschap. De verering van Maria was het doel. De leden van de Broederschap kwamen voor hun liturgische diensten samen in hun eigen kapel in de Sint-Jan, de huidige Sacramentskapel.

Naast de verering van Maria ontplooidde de Broederschap activiteiten op het gebied van de armenzorg. Ook heeft de Broederschap vanaf de 15^e eeuw in hoge mate bijgedragen aan de ontwikkeling van 's-Hertogenbosch als centrum van laat middeleeuwse muziek.

In de 16^e eeuw gaat het geestelijk devotionele karakter aan betekenis inboeten. Bijeenkomsten in het eigen huis in de vorm van het houden van maaltijden en muziekuitvoeringen gaan een steeds belangrijkere plaats innemen.

Onder de leden van de Broederschap treft men in de 15^e en 16^e eeuw vermaarde personen aan, in welk verband Willem van Oranje en Jeroen Bosch hier niet onvermeld mogen blijven. Belangrijke geslachten zoals Van Nassau, Van Egmond, Van Horne, Van Wassenaer en Van Brederode waren in de Broederschap vertegenwoordigd.

In 1641 verzocht de protestante gouverneur van 's-Hertogenbosch, Johan Wolfert van Brederode, met een aantal andere niet-katholieken toelating tot de Broederschap. Hun verzoek werd, zij het niet zonder verzet van vele zittende leden, gehonoreerd. Er kwamen nieuwe statuten, die onder meer bepaalden dat de Broederschap voortaan zou bestaan uit 18 leden in de rooms-katholieke en 18 leden in de protestante lijn.

Dit is tot op heden het geval. Naast deze 36 broeders kent de Broederschap honorair leden, candidati en candidandi. Aan vorstelijke personen kan de eretitel Zwanenbroeder worden aangeboden. Er zijn thans drie zwanenbroeders.

De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap is nog steeds een springlevend gezelschap. Van de bijdragen die de leden van de Broederschap jaarlijks in de vorm van contributie en giften betalen, wordt het overgrote deel aangewend ten behoeve van haar ideële en culturele doeleinden en de instandhouding en het beheer van het Zwanenbroedershuis en de collectie.

Het **ZWANENBROEDERSHUIS** staat op dezelfde plaats als het middeleeuwse huis dat de Broederschap in 1483 dankzij een testamentaire schenking (door een van haar leden) verwierf.

De grote zaal

In 1847 kwam het huidige pand gereed. Het oude moest worden afgebroken omdat het ernstige gebreken vertoonde.

De proostenzaal

Het ontwerp van het huidige Zwanenbroedershuis is van de hand van de Bossche architect J.H. Laffertee. Aan de bouw van het nieuwe huis is ook door de toenmalige zwanenbroeder Koning Willem II en door Kroonprins Willem in de vorm van geldbedragen royaal bijgedragen.

Het interieur van het huis mag vrij uniek worden genoemd doordat niet alleen plafonds, lambriseringen en deur- en raampartijen neogotisch van stijl zijn, maar ook veel meubelen. Het gehele interieur ademt de sfeer van zo'n anderhalve eeuw geleden en dat alleen al is een bijzondere gewaarwording.

Het Zwanenbroedershuis is een rijksmonument.

De **MUSEUMCOLLECTIE** in het Zwanenbroedershuis bestaat voor het grootste deel uit voorwerpen die in het verleden in opdracht van de Broederschap zijn vervaardigd of aan haar zijn geschenken.

Tot de topstukken behoren twee bebeeldhouwde altaarkasten, die onderdeel waren van het Maria-altaar dat de belangrijkste middeleeuwse beeldhouwer in de Noordelijke Nederlanden, Adriaen van Wesel, tussen 1475 en 1477 in opdracht van de Broederschap voor haar kapel vervaardigde. De beeldengroepen in de kasten stellen Johannes op Patmos en het visioen van keizer Augustus voor. Tien jaar later beschilderde het lid van de Broederschap Jeroen Bosch twee zijpanelen die aan deze altaarkasten hebben vastgezet.

De twee altaarkasten (Adriaen van Wesel)

De collectie omvat verder negen uiterst zeldzame voor het merendeel handgeschreven koorboeken uit de 16^e eeuw, die meerstemmige muziek bevatten. Drie ervan komen uit het atelier van de beroemde muziekkopist Petrus Alamire en drie